

Shiva Puja Vidhanamu, How to Perform Shiva Puja, Shiva Shodashopachara Puja Vidhanamu

ఏ దేవుడిని అయినా పూజించే ముందు విష్ణుం కలగకుండా గణపతి పూజ జరపడం మన ఆచారం.

శ్రీ పసుపు గణపతి పూజ

శ్లో // శుక్లాంబరధరం విష్ణుం శశివర్ణం
చతుర్భుజం ప్రసన్నవదనం ధ్యాయేత్ సర్వ విష్ణోపశాంతయే

దీపత్వం బ్రహ్మరూపో సి జ్యోతిషాం ప్రభురవ్యయఃసౌభాగ్యం దేహి పుత్రాంశ్చ సర్వాన్ కామాంశ్చదేహిమే

(దీపము వెలిగించి దీపపు కుందెకు గంధము,కుంకుమబొట్లు పెట్టవలెను.)

శ్లో // అగమార్థం తు దేవానాం గమనార్థం తు రక్షసాం
కురుఘంటారవం తత్ర దేవతాహ్వన లాంఛనమ్

(గంటను మ్రోగించవలెను)

ఆచమనం

ఓం కేశవాయ స్వాహా,ఓం నారాయణాయ స్వాహా,ఓం మాధవాయ స్వాహా,

(అని మూడుసార్లు ఆచమనం చేయాలి)

ఓం గోవిందాయ నమః, విష్ణవే నమః,
మధుసూదనాయ నమః, త్రివిక్రమాయ నమః,
వామనాయ నమః, శ్రీధరాయ నమః,
ఋషీకేశాయ నమః, పద్మనాభాయ నమః,
దామోదరాయ నమః, సంకర్షణాయ నమః,
వాసుదేవాయ నమః, ప్రద్యుమ్నాయ నమః,
అనిరుద్ధాయ నమః, పురుషోత్తమాయ నమః,
అధోక్షజాయ నమః, నారసింహాయ నమః,
అచ్యుతాయ నమః, జనార్ధనాయ నమః,
ఉపేంద్రాయ నమః, హరయే నమః,
శ్రీ కృష్ణాయ నమః

యశ్శివో నామరూపాభ్యాం యాదేవీ సర్వమంగళా
తయోః సంస్మరణాత్ పుంసాం సర్వతో జయమంగళమ్ //
లాభస్థిషాం జయస్థిషాం కుతస్థిషాం పరాభవహః
యేషా మిందీవర శ్యామో హృదయస్థో జనార్ధనః
ఆపదా మపహర్తారం దాతారం సర్వసంపదాం
లోకాభిరామం శ్రీరామం భూయో భూయో నమామ్యహమ్ //
సర్వమంగళ మాంగళ్యే శివే సర్వార్థసాధికే
శరణ్యే త్త్యంబికే దేవి నారాయణి నమోస్తుతే //

శ్రీ లక్ష్మీ నారాయణాభ్యాం నమః ఉమామహేశ్వరాభ్యాం నమః
వాణీ హిరణ్యగర్భాభ్యాం నమః శచీపురందరాభ్యం నమః
అరుంధతీ వశిష్టాభ్యాం నమః శ్రీ సీతారామాభ్యాం నమః
నమస్సర్వేభ్యో మహాజనేభ్య నమః అయం ముహూర్తస్సుముహూర్తస్సు

ఉత్తిష్ఠంతు భూతపిశాచా ఏతే భూమి భారకాః
ఏతేషా మవిరోధేనా బ్రహ్మకర్మ సమారభే //

(ప్రాణాయామం చేసి అక్షతలు వెనుకకు వేసుకొనవలెను.)

ప్రాణాయామము

(కుడిచేతితో ముక్కు పట్టుకొని యీ మంత్రమును ముమ్మారు చెప్పవలెను)

ఓం భూః ఓం భువః ఓం సువః ఓం మహాః ఓం జనః ఓం తపః ఓం సత్యం ఓం తత్సవితుర్వరేణ్యం భర్గో దేవస్య
ధీమహి ధియో యోనః ప్రచోదయాత్
ఓం అపోజ్యోతి రసోమ్పతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరోమ్

సంకల్పం

ఓం మమోపాత్త దురితక్షయ ద్వారా శ్రీ పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం శుభే, శోభే, ముహూర్తే, శ్రీ మహావిష్ణో రాజ్ఞాయా ప్రవర్తమానస్య అద్యబ్రహ్మణః ద్వితీయ పరార్థే, శ్వేత వరాహకల్పే వైవస్వత మన్వంతరే కలియుగే ప్రథమపాదే జంబూద్వీపే భరతవర్షే, భరతఖండే మేరోర్ధక్షిణదిగ్భాగే, శ్రీశైలశ్య ఈశాన్య (మీరు ఉన్న దిక్కును చెప్పండి) ప్రదేశే కృష్ణ/గంగా/గోదావర్యోర్మధ్యదేశే (మీరు ఉన్న ఊరికి ఉత్తర దక్షిణములలో ఉన్న నదుల పేర్లు చెప్పండి) అస్మిన్ వర్తమాన వ్యావహారిక చంద్రమాన (ప్రస్తుత సంవత్సరం) సంవత్సరే (ఉత్తర/దక్షిణ) ఆయనే (ప్రస్తుత ఋతువు) ఋతౌ (ప్రస్తుత మాసము) మాసే (ప్రస్తుత పక్షము) పక్షే (ఈరోజు తిథి) తిథౌ (ఈరోజు వారము) వాసరే (ఈ రోజు నక్షత్రము) శుభ నక్షత్రే(ప్రస్తుత యోగము) శుభయోగే, శుభకరణే. ఏవం గుణ విశేషణ విషిష్టాయాం, శుభతిథౌ, శ్రీమాన్ (మీ గోత్రము) గోత్రస్య(మీ పూర్తి పేరు) నామధేయస్య, ధర్మపత్నీ సమేతస్య అస్మాకం సహకుటుంబానాం క్షేమ, స్థైర్య, ధైర్య, విజయ, అభయ, ఆయురారోగ్య ఐశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థ, కామమోక్ష చతుర్విధ ఫల, పురుషార్థ సద్ధ్యర్థం, ధన, కనక, వస్తు వాహనాది సమృద్ధ్యర్థం, పుత్రపౌత్రాభివృద్ధ్యర్థం, సర్వాపదా నివారణార్థం, సకల కార్యవిఘ్న నివారణార్థం, సత్సంతాన సిద్ధ్యర్థం, పుత్రపుత్రికానాం సర్వతో ముఖాభివృద్ధ్యర్థం, ఇష్టకామ్యార్థ సిద్ధ్యర్థం, సమస్త దురితోపశమనార్థం శ్రీ సదాశివ స్వామిదేవతా దేవతా ప్రీత్యర్థం యావద్భక్తి ధ్యాన, వాహనాది చోడశోపచార పూజాం కరిష్యే

(అక్షతలు నీళ్ళతో పళ్ళములో వదలవలెను.)

తదంగత్వేన కలశారాధనం కరిష్యే

కలశారాధనం

శ్లో // కలశస్యముఖే విష్ణుః కంఠేరుద్ర స్సమాశ్రితః
మూలే తత్రోస్థితోబ్రహ్మ మధ్యేమాతృగణా స్మృతాః
కుక్షౌ తు సాగరా స్సర్వే సప్తద్వీపా వసుంధరా
ఋగ్వేదోధ యజుర్వేద స్సామవేదోహ్యధర్వణః
అంగైశ్చ సహితాస్సర్వే కలశాంబు సమాశ్రితాః

(కలశపాత్రకు గంధము,కుంకుమబొట్లు పెట్టి పుష్పాక్షతలతో అలంకరింపవలెను. కలశపాత్రపై కుడి అరచేయినుంచి ఈ క్రింది మంత్రము చదువవలెను.)

శ్లో // గంగేచ యమునే చైవ గోదావరి సరస్వతి
నర్మదే సింధు కావేరి జలేస్మిన్ సన్నిధిం కురు
ఆయాంతు దేవపూజార్థం - మమ దురితక్షయకారకాః
కలశోదకేన పూజా ద్రవ్యాణి దైవమాత్మానంచ సంప్రోక్ష్య

(కలశములోని జలమును పుష్పముతో దేవునిపైనా పూజాద్రవ్యములపైన,తమపైన జల్లుకొనవలెను.తదుపరి పసుపు వినాయకునిపై జలము జల్లుతూ ఈ క్రింది మంత్రము చదువవలెను.)

మం // ఓం గణానాంత్య గణపతి హవామహే కవింకవీనాముపమశ్రస్తవం
జ్యేష్ఠరాజం బ్రహ్మణాం బ్రహ్మణస్సత అనశ్శుణ్యాన్నాతిభి స్సీదసాదనమ్
శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః ధ్యాయామి,ఆవాహయామి,నవరత్న ఖచిత సింహాసనం సమర్పయామి
(అక్షతలు వేయవలెను)

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః పాదయోః పాద్యం సమర్పయామి
(నీళ్ళు చల్లవలెను)

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః హస్తయోః ఆర్ఘ్యం సమర్పయామి
(నీళ్ళు చల్లవలెను)

ముఖే శుద్ధాచమనీయం సమర్పయామి శుద్ధోదకస్నానం సమర్పయామి
(నీళ్ళు చల్లవలెను)

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః వస్త్రయుగ్మం సమర్పయామి
(అక్షతలు చల్లవలెను)

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః దివ్య శ్రీ చందనం సమర్పయామి
(గంధం చల్లవలెను)

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః అక్షతాన్ సమర్పయామి
(అక్షతలు చల్లవలెను)

ఓం సుముఖాయ నమః, ఏకదంతాయ నమః, కపిలాయ నమః, గజకర్ణికాయ నమః, లంబోదరాయ
నమః, వికటాయ నమః, విఘ్నరాజాయ నమః, గణాధిపాయ నమః, ధూమకేతవే నమః, గణాధ్యక్షాయ నమః,
ఫాలచంద్రాయ నమః, గజాననాయ నమః, వక్రతుండాయ నమః, శూర్పకర్ణాయ నమః, హేరంబాయ నమః,
స్కందపూర్వజాయ నమః, ఓం సర్వసిద్ధి ప్రదాయకాయ నమః, మహాగణాధిపతయే నమః నానావిధ పరిమళ
పత్ర పుష్పపూజాం సమర్పయామి.

మహాగణాధిపత్యేనమః ధూపమాఘ్రాపయామి

(అగరవత్తుల ధుపం చూపించవలెను.)

ఓం భూర్భువస్సువః ఓం తత్సవితుర్వరేణ్యం భర్గోదేవస్య ధీమహి ధియో యోనః ప్రచోదయాత్
సత్యం త్వర్షేన పరిషించామి అమృతమస్తు అమృతోపస్తరణమసి శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః గుడోపహారం
నివేదయామి.

(బెల్లం ముక్కను నివేదన చేయాలి)

ఓం ప్రాణాయస్వాహా, ఓం అపానాయస్వాహా, ఓం వ్యానాయ స్వాహా
ఓం ఉదానాయ స్వాహా, ఓం సమానాయ స్వాహా ,మధ్యే మధ్యే పానీయం సమర్పయామి.
(నీరు వదలాలి.)

తాంబూలం సమర్పయామి, నీరాజనం దర్శయామి.

(తాంబూలము నిచ్చి కర్పూరమును వెలిగించి చూపవలెను)

ఓం గణానాంత్య గణపతిగ్ హవామహే కవింకవీనాముపమశ్రవస్తవం
జ్యేష్ఠరాజం బ్రహ్మణాం బ్రహ్మణస్పత్ర అనశ్శుణ్వున్నా తిభి స్సీదసాదనమ్
శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః సువర్ణ మంత్రపుష్పం సమర్పయామి
ప్రదక్షిణ నమస్కారాన్ సమర్పయామి
అనయా మయా కృత యథాశక్తి పూజాయచ శ్రీ మహాగణాధిపతిః సుప్రీతః సుప్రసన్నో వరదో భవతు

(అనుకొని నమస్కరించుకొని, దేవుని వద్ద గల అక్షతలు ,పుష్పములు శిరస్సున ధరించవలసినది.)

తదుపరి పసుపు గణపతిని కొద్దిగా కదిలించవలెను.

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః యథాస్థానం ముద్వాసయామి.

(శ్రీ మహాగణపతి పూజ సమాప్తం.)

శివ షోడశోపచార పూజ

(అనంతరము శివునిపై ఉదకము చల్లచూ, లేక విడుచుచు)

ఓం శూల పాణీయే నమః శివోః హం ప్రతిష్ఠితో భవ.

ధ్యానం:

(పుష్పము చేతపట్టుకొని)

శ్లో // శుద్ధస్పటిక సంకాశం త్రినేత్రం పంచవక్త్రం /
గంగాధరం దశభుజం సర్వాభరణ భూషితం //
నీలగ్రీవం శశాంకాంకం - నాగ యజ్ఞోపవీతినం /
వ్యాఘ్ర చర్మోత్తరీయంచ వరేణ్య మభయప్రదం //
కమండల్యక్ష సూత్రభ్యామాన్వితం శూలపాణినం /
జ్వలంతం పింగళజటా శిఖాముద్గ్యోత ధారిణిం //
అత్యతేనాఘ్రతం హృష్టముమాదేహార్ద ధారిణం /
దివ్యసింహాసనాసీనం - దివ్య భోగ సమన్వితం //
దిగ్దేవతా సమాయుక్తం - సురా సుర నమస్కృతం /
నిత్యం చ శాశ్వతం శుద్ధం ధ్రువమక్షరమవ్యయం
సర్వవ్యాపిన మీశానమేవం వై విశ్వరూపిణం //

(పుష్పమును స్వామిపై నుంచవలయును. అనంతరము ఆవాహనమును చెప్పవలయును. నమకము నందలి 23 వ మంత్రము)

ఆవాహనం:

(మం) మానోమహాస్తముతమానో అర్చకం మాన ఉక్షన్తముత మాన ఉక్షితమ్ /
మానోవధీః పితరం మోతం మాతరం ప్రియమాన్తనస్త నువోః // రుద్రదీరిష //
ఓం శివాయనమః ఆవాహాయామి /

(పుష్పము నుంచవలయును. తరువాత నమకము నందలి యాతే రుద్రయను ప్రథము మంత్రముచే పుష్పాసనము సమర్పించవలయును.).

ఆసనం:

(మం) యాతేరుద్ర శివాతనూరఘోరా పాపకాశినీ //
తయానస్తనువాశంతమయా గిరీశన్తాభిచాకశీహి //
ఓం మహేశ్వరాయ నమః పుష్పం సమర్పయామి
(అక్షతలు వేయవలెను.)

పాద్యం:

(మం) యామిషుం గిరిశన్త హస్తే భిభర్ష్యస్తవే
శివాం గిరిత్రతాంకురు మహిగం సీః పురుషంజగత్
ఓం శంభవే నమః పాద్యం సమర్పయామి.
(ఉదకమును విడవవలెను.)

అర్ఘ్యం:

(మం) శివేన వచసా త్వా గిరిశాచ్ఛా వదామసి /
యదానస్సర్వమిజ్జగదయక్ష్మగం సుమనాఅసత్ //
ఓం భర్గాయ నమః అర్ఘ్యం సమర్పయామి.
(నీరు చల్లవలెను.)

ఆచమనం:

(మం) అధ్య వోచద ధివక్తా ప్రథమో దైవ్యోభిషక్ /
అహాంగ్ హీశ్చ సర్వానమ్బజస్సర్వాశ్చ యాతుధాయన్య
ఓం శంకరాయ నమః ఆచమనీయం సమర్పయామి.
(ఉదకమును విడువవలెను.)

స్నానం :

(మం) అసౌ యస్తామ్రౌ అరుణ ఉతబభ్రుసుమంగళః
యే చేమాగం రుద్రా అభితోదిక్షు //
శ్రితాస్సహస్ర శోవై షాగం హేడ ఉమహే //
ఓం శాశ్వతాయ నమః శుద్ధోదకస్నానం సమర్పయామి.
(నీరు చల్లవలెను.)

పందామృతస్నానం

ఆప్యాయస్వమేతుతే విశ్వతస్సోమవృష్టియం /
భవా వాజస్య సంగదేః //
ఓం పశుపతయే నమః క్షీరేణ స్నాపయామి .
(స్వామికి పాలతో స్నానము చేయవలెను)

దదిక్రావృణ్ణో అకారిషం జిష్ణోరస్వశ్యవాజినః /
సురభినో ముఖాకరత్పమణ అయుగంపితారిషత్ //
ఓం ఉమాపతయే నమః దధ్యాస్నాపయామి .
(స్వామికి పెరుగుతో స్నానము చేయవలెను)

శుక్రమసి జ్యోతిరసి తేజోసి దేవేవస్సవితోత్సనా
త్వచ్చిద్రేణ పవిత్రేణ వసోస్సూర్యస్యరస్మిభిః //
ఓం పరబ్రహ్మణే నమః అజ్యేన్న స్నాపయామి.
(స్వామికి నెయ్యితో స్నానము చేయవలెను)

మధువాకా యతాయుతే మధుక్షరంతి సింధవః
మాధ్వీన్నస్సంత్వోషమాధీః / మధునక్రముతోషినీ //
మధువత్సార్ధిగం రజః మధుదౌరస్తునః స్థితాః /
మధుమాన్వో వనస్సతిర్మధురాగం (అస్తు) సూర్యః
మాధ్వీర్గావో భవంతునః //
ఓం బ్రహ్మాధిపాయనమః / మధునా పపయామి
(స్వామికి తేనెతో స్నానము చేయవలెను)

స్వాదుః సవస్య దివ్యాయ జన్మనే స్వాదురింద్రాయ
సహనేతునామ్నీ ! స్వాదుర్మిత్రాయ వరుణాయ
వాయవే బృహస్పతయే మధుమాగం అదాభ్యః /
ఓం పరమేశ్వరాయ నమః! శర్కరాన్ స్నాపయామి.
(స్వామికి పంచదారతో స్నానము చేయవలెను)

యాః ఫలవీర్యా అఫలా అపుష్పాయాశ్చ పుష్పిణీః
బృహస్పతి ప్రమాతోస్తానో ముస్త్వగ్ హంసః //
ఓం ఫాలలోచనాయ నమః - ఫలోదకేన స్నాపయామి
(స్వామికి కొబ్బరినీళ్ళుతో స్నానము చేయవలెను)

(తతః నమకచమకపురుషసూక్తేన శుద్ధోదకస్నానం కుర్యాత్)
అపోహిష్టామయోభువః - తాన ఊర్ధ్వదధాతన /
మహారణాయ చక్షసే యోవశ్శివ తమోరసః /
తస్మా అరంగ మామవః యస్యక్షయాయ జిన్వధ //
అపోజన యధాచనః
ఓం అష్టమూర్తయే నమః - శుద్ధోదకస్నానం సమర్పయామి.
(స్వామికి నీళ్ళుతో స్నానము చేయవలెను)

అభిషేకము:

(క్రింది మంత్రములను చదువుచు జలధార విడువవలయును)

ఓం నమస్తే రుద్రమన్యవ ఉతోత ఇషవే నమః
నమస్తే అస్తుధన్వనే బాహుభ్యాముత తే నమః //
తయాన స్తునువాశం తమయా గిరిశనాభి చాకశీహి /
యామిషుం గిరిశన్త హస్తే భిభిర్వస్తవే
శివాం గిరిత్రతాంకురు మహిగం సీః పురుషంజగత్ //
శివేన వచసా త్వా గిరిశాచ్ఛా వదామసి /
యదానస్సర్వమిజ్జగదయక్ష్మగం సుమనా అసత్ //
అధ్య వోచద ధివక్తా ప్రథమో దైవోభిషక్ /
అహాం హీశ్చ సర్వానమ్మజస్సర్వాశ్చ యాతుధాయన్యః //
అసౌ యస్తాప్త్రో అరుణ ఉతబభ్రుసుమంగళః
యే చేమాగం రుద్రా అభితోదిక్షుః //
శితాస్సహస్ర శోవై షాగం హేడ ఉమహే
అసౌయో పరస్పతిః నీలగ్రివో విలోహితః
ఉత్తైనం గోపా అద్యశన్నద్యశన్నుదహార్యః
ఉత్తైనం విశ్వాభూతాని సద్యష్టో మృడయాతినః //
నమాఅస్తు నీలగ్రివాయ సహస్రాక్షాయ మీడుషే /
అథోయే అస్య సత్వానో హం తేభ్యో కరం నమః
ప్రముంచ ధన్వన స్వముభయోరార్చి యోర్జ్యామ్
యశ్చతే హస్త ఇషవః పరాతా భగవోవ ప
అవతత్యదనుస్త్వగం సహస్రాక్ష శతషుధే //
నిశీర శల్యానాం ముఖాశివో నస్సుమానాభవ //
విజ్యం ధనుః కపర్దినో విశలో బాణవాగం ఉత //
అనేశన్న స్వేషవ అభురస్య నిషంగధిః //
యాతే హేతిర్మీడుష్టమ హస్తేబభూవతే ధనుః
తయా స్మానిశ్వత స్త్వమయక్ష్మ యా పరిభుజ //
నమస్తే అస్త్రాయుధాయాతా నాత య ధృష్టవే
ఉభాభ్యాముత నమో బాహుభ్యా తవ ధన్వనేః
పరితే ధన్వనోహేతిరస్మాన్మృణక్తు విశ్వతః
అథోధియ ఇషు స్తువారే అస్మిన్న దేహితమ్ //
మానో మహాన్త ముతమానో అర్చకం మాన ఉక్షన్త
ముతమాన ఉక్షితమ్ / మానో వధీః పితరం మోతమాతరం
ప్రియామానస్తనువోః రుద్రరీరిషః //
మానస్తోకే తనయే మాన ఆయుషిమానో గోషుమానో
అశ్వపిరీరిషః వీరాజన్మానో రుద్రబామితో వడః ఇర్హవిష్మన్తో నసుసావిధేమ తే //
అణోరణీయా మహామేవకత్వం మహానహం విశ్వ మదం వచైత్రం
పురాతనోహం పురుషోహమీశో హిరణ్యయోహం శిరుప మస్తి //
ఓం మృత్యుంజయాయ నమః అభిషేకం సమర్పయామి.

వస్తుం:

(మం) అసౌ యో వసర్వతి నీలగ్రీవో విలోహితః
ఉతైనం గోపా అదృశన్నదృశన్ను దహార్యః
ఉతైనం విశ్వభూతానిసః దృష్టో మృడయాతినః
ఓం మృడాయ నమః - వస్తుయుగ్మం సమర్పయామి.

కటిబంధనము:

(మం) దీర్ఘాయుత్వాయజదృష్టిరస్మితం జీవామివరదః
పురూచరాయ నోషమభిసంవ్య యిష్యే /
ఓం భూతేశాయ నమః కటిబంధనవస్తుం సమర్పయామి.

భస్మధారణం:

(మం) అగ్నిరితభస్మ వాయురిత భస్మజమితి
భస్మస్థలమితి భస్మ వ్యోమేతిభస్మ సర్వగం హవాయ ఇదగం సర్వంభస్మ /
(మం) త్ర్యంబకం యజామహే ఉగంధిం పుష్టివర్ధనమ్
ఉర్వారుకమివబంధనాన్మృత్యోరుక్షీయమా మృతాత్ /
ఓం శర్వాయ నమః ఇతి భస్మధారణం.

యజ్ఞోపవీతం:

(మం) యజ్ఞోపవీతం పరమం పవిత్రం ప్రజాపతే ర్యత్సహజం పురస్తాత్ /
ఆయుష్యమగ్ర్యం ప్రతిముంచ శుభ్రం యజ్ఞోపవీతం బలమస్తు తేజః //
ఓం సర్వేశ్వరాయ నమః యజ్ఞోపవీతం సమర్పయామి.

గంధం:

(మం) యోవైరుద్రవః యశ్చనోమో భూర్భువ
సువస్తస్మై నమోనమశ్శీర్షం షంజనదోం విశ్వరూపోసి
గంధద్వారాం దురాధర్షాం నిత్యపుష్టాం కరీశిణీం
ఈశ్వరీగం సర్వభూతానాంత్యామిహోపహ్వాయేశ్రియం
ఓం సర్వజ్ఞాయ నమః గంధం విలేపయామి.

(గంధం చల్లవలెను.)

అక్షతలు

(మం) ఆయనే తే పరాయణే దూర్వారోహస్తు పుష్పిణః
హ్రదాశ్చ పుండరీకాణి సముద్రస్య గృహాణమే //
ఓం సదాశివాయ నమః అక్షతాన్ సమర్పయామి.
(అక్షతలు సమర్పించవలెను)

బిల్వపత్రం:

(మం) యావై రుద్రస్య భగవాన్యశ్చ సూర్యోభూర్భువ
సువస్తస్మైవై జనమోనమశ్శీర్షం షంజనదో విశ్వరూపోసి //
శ్లో // అమృతోద్భవ శ్రీవృక్షం శంకరస్య సదాప్రియా /
తత్తేశంబో ప్రయచ్ఛామి బిల్వపత్రం సురేశ్వర //
త్రీశాఖై ర్భిల్వపత్రైశ్చ అచ్ఛిద్రైః కోమలై శుభైః /
తవపూజాం కరిష్యామి అర్చయేత్సరమేశ్వరః //
గృహాణ బిల్వపత్రాణి సుపుష్పాణి మహేశ్వరః /
సుగంధేన భవానీశ హివత్స్వం కుసుమప్రియః //
ఓం అభయాయ నమః బిల్వపత్రాణి సమర్పయామి.
(బిల్వపత్రములు వేయవలెను)

అనంతరం అష్టోత్తరశతనామైర్వాత్రిశతనామైర్వా సహస్ర నామైర్వాప్రపూజయేత్

అథాంగపూజ:

- ఓం శంకరాయ నమః – పాదౌ పూజయామి.
ఓం శివాయ నమః – జంఘే పూజయామి.
ఓం మహేశ్వరాయ నమః – జానునీ పూజయామి.
ఓం త్రిలోకేశాయ నమః – ఊరుం పూజయామి.
ఓం వృషాభారూఢాయ నమః – గుహ్యం పూజయామి.
ఓం భస్మోద్ధోళిత విగ్రయా నమః – కటిం పూజయామి.
ఓం మృత్యుంజయాయ నమః – నాభిం పూజయామి.
ఓం రుద్రాయ నమః – ఉదరం పూజయామి.
ఓం సాంటాయ నమః – హృదయం పూజయామి.
ఓం భుజంగభూషణాయ నమః – హస్తౌ పూజయామి.
ఓం సదాశివాయ నమః – భుజౌ పూజయామి.
ఓం విశ్వేశ్వరాయ నమః – కంఠం పూజయామి.
ఓం గిరీశాయ నమః – ముఖం పూజయామి.
ఓం త్రిపురాంతకాయ నమః – నేత్రాణి పూజయామి.
ఓం విరూపాక్షాయ నమః – లలాటం పూజయామి.
ఓం గంగాధరాయ నమః – శిరః పూజయామి.
ఓం జటాధరాయ నమః – మౌళీం పూజయామి.
ఓం పశుపతయే నమః – సర్వాణ్యంగాని పూజయామి.
ఓం పరమేశ్వరాయ నమః – పూజయామి.

లింగపూజ:

ఓం నిధనపతయే నమః

ఓం నిధనపతాంతికయై నమః

ఓం ఊర్ధ్వాయ నమః

ఓం హిరణ్యాయ నమః

ఓం సువర్ణాయ నమః

ఓందివ్యాయ నమః

ఓం భవాయ నమః

ఓం శర్వాయ నమః

ఓం శివాయ నమః

ఓం జ్వలాయ నమః

ఓం ఆత్మాయ నమః

ఓం పరమాయ నమః

ఓం ఊర్ధ్వలింగాయ నమః

ఓం హిరణ్యలింగాయ నమః

ఓం సువర్ణలింగాయ నమః

ఓం దివ్యలింగాయ నమః

ఓం భవలింగాయ నమః

ఓం శర్వలింగాయ నమః

ఓం శివలింగాయ నమః

ఓం జ్వలలింగాయ నమః

ఓం ఆత్మలింగాయ నమః

ఓం పరమలింగాయ నమః

శివ అష్టోత్తర శతనామ పూజ

- ఓం శివాయ నమః
- ఓం మహేశ్వరాయ నమః
- ఓం శంభవే నమః
- ఓం పినాకినే నమః
- ఓం శశిశేఖరాయ నమః
- ఓం వామదేవాయ నమః
- ఓం విరూపాక్షాయ నమః
- ఓం కపర్దినే నమః
- ఓం నీలలోహితాయ నమః
- ఓం శంకరాయ నమః (10)
- ఓం శూలపాణయే నమః
- ఓం ఖట్వాంగినే నమః
- ఓం విష్ణువల్లభాయ నమః
- ఓం శిపివిష్ణాయ నమః
- ఓం అంబికానాథాయ నమః
- ఓం శ్రీకంఠాయ నమః
- ఓం భక్తవత్సలాయ నమః
- ఓం భవాయ నమః
- ఓం శర్పాయ నమః
- ఓం త్రిలోకేశాయ నమః (20)
- ఓం శితికంఠాయ నమః
- ఓం శివాప్రియాయ నమః
- ఓం ఉగ్రాయ నమః
- ఓం కపాలినే నమః
- ఓం కౌమారయే నమః
- ఓం అంధకాసుర సూదనాయ నమః
- ఓం గంగాధరాయ నమః
- ఓం లలాటాక్షాయ నమః
- ఓం కాలకాలాయ నమః
- ఓం కృపానిధయే నమః (30)
- ఓం భీమాయ నమః
- ఓం పరశుహస్తాయ నమః
- ఓం మృగపాణయే నమః
- ఓం జటాధరాయ నమః
- ఓం కైలాసవాసినే నమః
- ఓం కవచినే నమః

ఓం కరోరాయ నమః
 ఓం త్రిపురాంతకాయ నమః
 ఓం వృషాంకాయ నమః
 ఓం వృషభారూఢాయ నమః (40)
 ఓం భస్మోద్ధూళిత విగ్రహాయ నమః
 ఓం సామప్రియాయ నమః
 ఓం స్వరమయాయ నమః
 ఓం సామప్రియాయ నమః
 ఓం త్రయీమూర్తయే నమః
 ఓం అనీశ్వరాయ నమః
 ఓం సర్వజ్ఞాయ నమః
 ఓం పరమాత్మనే నమః
 ఓం సోమసూర్యాగ్ని లోచనాయ నమః
 ఓం యజ్ఞమయాయ నమః (50)
 ఓం సోమాయ నమః
 ఓం పంచవక్తాయ నమః
 ఓం సదాశివాయ నమః
 ఓం విశ్వేశ్వరాయ నమః
 ఓం వీరభద్రాయ నమః
 ఓం గణనాథాయ నమః
 ఓం ప్రజాపతయే నమః
 ఓం హిరణ్యరేతసే నమః
 ఓం దుర్ధర్షాయ నమః
 ఓం గిరీశాయ నమః (60)
 ఓం గిరిశాయ నమః
 ఓం అనఘాయ నమః
 ఓం భుజంగ భూషణాయ నమః
 ఓం భర్గాయ నమః
 ఓం గిరిధన్వనే నమః
 ఓం గిరిప్రియాయ నమః
 ఓం కృత్తివాససే నమః
 ఓం పురారాతయే నమః
 ఓం భగవతే నమః
 ఓం ప్రమథాధిపాయ నమః (70)
 ఓం మృత్యుంజయాయ నమః
 ఓం సూక్ష్మతనవే నమః
 ఓం జగద్వ్యాపినే నమః
 ఓం జగద్గురవే నమః
 ఓం వ్యోమకేశాయ నమః

ఓం మహాసేన జనకాయ నమః
 ఓం చారువిక్రమాయ నమః
 ఓం రుద్రాయ నమః
 ఓం భూతపతయే నమః
 ఓం స్థాణవే నమః (80)
 ఓం అహిర్భుధ్న్యాయ నమః
 ఓం దిగంబరాయ నమః
 ఓం అష్టమూర్తయే నమః
 ఓం అనేకాత్మనే నమః
 ఓం స్వాత్మికాయ నమః
 ఓం శుద్ధవిగ్రహాయ నమః
 ఓం శాశ్వతాయ నమః
 ఓం ఖండపరశవే నమః
 ఓం అజాయ నమః
 ఓం పాశవిమోచకాయ నమః (90)
 ఓం మృడాయ నమః
 ఓం పశుపతయే నమః
 ఓం దేవాయ నమః
 ఓం మహాదేవాయ నమః
 ఓం అవ్యయాయ నమః
 ఓం హరయే నమః
 ఓం పూషదంతభిదే నమః
 ఓం అవ్యగ్రాయ నమః
 ఓం దక్షాధ్వరహరాయ నమః
 ఓం హరాయ నమః (100)
 ఓం భగనేత్రభిదే నమః
 ఓం అవ్యక్తాయ నమః
 ఓం సహస్ర్రాజాయ నమః
 ఓం సహస్రపాదే నమః
 ఓం అపపర్గప్రదాయ నమః
 ఓం అనంతాయ నమః
 ఓం తారకాయ నమః
 ఓం పరమేశ్వరాయ నమః (108)

ధూపం:

నవవస్త్రా ధూపయంతు / గాయత్రే ఛందసాంగి –
రస్వద్బ్రుద్రాస్త్రా భూపయంతు / త్రైష్ఠుభేన ఛందసాంగి
రస్వదాదితాస్త్రా ధూపయంతు / జగతేన ఛందసాంగి
రస్వదిః బ్రుస్త్రా ధూపయత్వం / గిరిస్వదివృష్ణుస్త్రా ధూపయర్వంగిరస్వ /
వృరుణత్వా ధూపయత్వం గిరిస్వదదలిస్తా దేవీర్విశ్వ దేవ్యాపతీ /
పృథీవ్యాస్సుభస్థంగిదసర్దనత్యనట దేవానాం త్వాపత్నీ /
ఓం భీమాయ నమః – ధూపమాప్తూపయామి.
(ఎడమచేతితో గంటను వాయించవలెను)

దీపం:

ఆపాణి పాదోహ మంచితపశ్చిం, పశ్చామ్య చక్షుస్సు
శృణోన్యకర్ణః సవేత్తివేద్యం నదతపాప్తి, వేత్తాత మహూరగ్యం పురుషం మహంతం
సర్వవ్యాపిన మాత్మానం క్షీరే సర్పి శివార్పితంసా
ఆత్మవిద్యా తపోమూలం త్త్వహ్మోపవిషదమ్ //
నతత్ర సూర్యోభాతినః చంద్రతారకం
నేమావిద్యతో భాంతికురో యమగ్ని తస్యభాసా సర్వమిదమ్ విభాతి //
ఓం మహాదేవాయ నమః దీపం దర్శయామి.
(ఎడమచేతితో గంటను వాయించవలెను)

నైవేద్యం:

(మం) దేవసవితః ప్రసువసత్యంత్వర్తేన పరిషంచామి
అమృతమస్తు అమృతోప స్తరణమసి స్వాహా //
(మహా నైవేద్యం కొరకు ఉంచిన పదార్థముల చుట్టూ నీరు చిలకరించుచూ.)
ఓం భూర్భువ స్సువః, ఓం త తసవితృ ర్వరేణ్యం భర్గో దేవస్య ధీమహి, ధియో యోనః ప్రచోదయాత్, సత్యం త్వర్తేన
పరిషించామి, అమృతమస్తు, అమృతోపస్తరణ మసి,
(మహా నైవేద్య పదార్థముల పై కొంచెం నీరు చిలకరించి కుడిచేతితో సమర్పించాలి.)
(ఎడమచేతితో గంటను వాయించవలెను)

ఓం ప్రాణాయస్వాహా – ఓం అపానాయ స్వాహా,
ఓం వ్యానాయ స్వాహా ఓం ఉదనాయ స్వాహా
ఓం సమనాయ స్వాహా ఓం బ్రహ్మణే స్వాహా.
తత్పురుషాయ విద్మహే మహాదేవాయ ధీమహి తన్నో రుద్రప్రచోదయాత్
మధ్యే మధ్యే పానీయం సమర్పయామి.
అమృతాభిదానమపి – ఉత్తరాపోశనం సమర్పయామి
హస్తౌ పక్షాళయామి – పాదౌ ప్రక్షాళయామి – శుద్ధాచమనీయం సమర్పయామి.

తాంబూలం:

(మం) ఉమారుద్రాయ తవసే కపర్ధినేక్షయద్వీరాయ
ప్రభరామహమతిం / య్ధావశ్శమ అద్విపదే
చతుష్పదే విశ్వం పుష్టంగ్రామే అస్మిన్న నాతురమ్ //
ఓం త్రిపురాంతకాయ నమః తాంబూలం సమర్పయామి.
తాంబూలం చర్వణానంతరం శుద్ధాచమనీయం సమర్పయామి.

నీరాజనం:

శ్లో // పరానంద చిదాకాశ - పరబ్రహ్మ స్వరూపికా /
నీరాజనం గృహాణేశ - ఆనందాఖ్యం సదాశివ //
(మం) అర్యప్రజామే గోపాయ - సర్వప్రజామే గోపాయ - అమృతత్వాయ జీవసే జనిష్యమాణాంచ / అమృతేసత్యే
ప్రతిష్ఠితామ్ అధర్వపితుంమే గోపాయ రసమన్న మిహాయుషే అదబ్ధాయో శీతతనో అవిషన్న పితుంకృణుః
స్వపశూన్మే గోపాయః ద్విపాదో యే చతుష్పదః అష్టాశ పాశ్చాయ ఇహగ్నే / యేచైక్ శపా అనుగాః
సప్రధస్సభాంమే గోపాయ యేచక్యాస్సభాసదః తానింద్రియావతః కురుసర్వమయూరు పానతామ్ హేర్భుద్ధి
య మంత్రం మే గోపాయ యమృషయస్తై విదావిదుః // ఋచుస్సామాని యజుగంపిపాహి శ్రీరమ్యతానతామ్ /
మానో వాగంసీ జాతవేదోగామశ్వం పురుషం జగత్ అభిభ్రదగ్న గహిశ్రియా మా పరిపాలయా సామ్రాజ్యం చ
విరాజం చాభి శ్రీర్యాచనో గృహాలక్ష్మీ రాష్ట్రస్యయ ముఖేతయా మానగం సృజామసినం తత శ్రీరస్తుః
నిత్యమంగళాని భవంతు.
ఓం సదాశివాయ నమః కర్పూరనీరాజనం సమర్పయామి.
(ఎడమచేతితో గంటను వాయించుచూ కుడిచేతితో హారతి నీయవలెను)
అనంతరం ఆచమనీయం సమర్పయామి.

మంత్రపుష్పమ:

ఓం సహస్ర శీర్ షం దేవం విశ్వాక్షం విశ్వశంభువం,
విశ్వం నారాయణం దేవ మక్షరం పరమం పదం.
విశ్వతః పరమాన్నిత్యం విశ్వం నారాయణగం హరిం.
విశ్వమేవేదం పురుషస్త ద్విశ్వముఅపజీవతి,
పతిం విశ్వస్యాత్మేశ్వరగం శాశ్వతగం శివమచ్యుతం
నారాయణం మహాజ్ఞేయం విశ్వాత్మానం పరాయణం,
నారాయణ పరోజ్యోతి రాత్మా నారాయణః పరః,
నారాయణ పరంబ్రహ్మ తత్త్వం నారాయణః పరః
నారాయణపరో ధ్యాతా ధ్యానం నారాయణః పరః
యచ్చకించిజ్జగ త్సర్వం దృశ్యతే శ్రూయతే పివా,
అంతర్బహిశ్చ త త్సర్వం వ్యాప్య నారాయణ స్థితః
అనంతమవ్యయం కవిగం సముద్రేంతం విశ్వశంభువం
పద్మకోశ ప్రతీకాశగం హృదయం చాప్యధోముఖం,
అధోనిష్ఠ్యా వితస్యాన్తే నాభ్యాముపరి తిష్ఠతి,
జ్వాలామాలా కులం భాతి విశ్వస్యాయతనం మహత్,
సంతతగం శిలాభిస్తు లంబత్యాకోశ సన్నిభం.
తస్యాన్తే సుషిరగం సూక్ష్మం తస్మిన్ త్సర్వం ప్రతిష్ఠతం,
తస్య మధ్యే మహా నగ్ని ర్విశ్వార్చి ర్విశ్వతోముఖః.
సోగ్రభు గ్విభజ న్నిష్ఠ న్నాహార మజరః కవిః
తిర్యగూర్ధ్వ మధశ్శాయీ రశ్మయస్తస్య సంతతా,
సంతాపయతి స్వం దేహ మాపాదతలమస్తగః,
తస్య మధ్యే వహ్ని శిఖా అణీయోర్ధ్వా వ్యవస్థితః,
నీలతోయదమధ్యస్థా ద్విద్యుల్లేఖేవ భాస్వరా,
నీవారశూకవ త్తన్వి పీతా భాస్వత్యణూపమా,
తస్య శిఖాయా మధ్యే పరమాత్మా వ్యవస్థితః,
స బ్రహ్మ స శివ స్స హరిస్సంద్ర స్సోక్షరః పరమః స్వరాట్.
రాజాదిరాజాయ ప్రసహ్య సాహినే,
నమో వయం వై శ్రవణాయ కుర్మహే
స మే కామా న్కామకామాయ మహ్యం
కామేశ్వరోవైశ్రవణో దదాతు.
కుబేరాయవైశ్రవణాయ, మహారాజాయ నమః
ఓం తద్బ్రహ్మ – ఓం తద్వాయుః ఓం తదాత్మా
ఓం తత్సత్యం ఓం తత్సర్వం ఓం తత్పురోర్నమః.
అన్తశరతి భూతేషు గుహాయాం విశ్వమూర్తిషు త్వం యజ్ఞస్త్వం వషట్కాస్త్వ మింద్రస్తగం రుద్రస్తం విష్ణుస్తం బ్రహ్మస్తం
ప్రజాపతిః / త్వం తదాప ఆపోజ్యోతి రసో మృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరోమే //
(ఈశాన్యస్సర్వవిద్యానామీశ్వరస్సర్వభూతానాం బ్రహ్మధిపతిర్బ్రహ్మణీధిపతిర్బ్రహ్మశివోమే అస్సదా శివోం
తత్పురుషాయ విద్మహే మహాదేవాయ ధీమహి తన్నోరుద్రః ప్రచోదయాత్ //
(అని మంత్ర పుష్పం సమర్పించి లోచి నిలబడి ముకళితహస్తులై)

ఆత్మప్రదక్షిణ

(కుడివైపుగా 3 సార్లు ఆత్మప్రదక్షిణం చేయవలెను)

యానికానిచ పాపాని జన్మాంతరకృతాని చ,
తాని తాని ప్రణశ్యంతి ప్రదక్షిణ పదేపదే.
పాపోహం పాపకర్మాహం పాపాత్మ పాపసంభవః,
త్రాహి మాం కృపయా దేవ శరణా గతవత్సల.
శ్రీ సదాశివాయ నమః ఆత్మప్రదక్షిణ నమస్కారాన్ సమర్పయామి.

అర్చనా::

శ్లో // యస్యస్మృత్యాచనామోక్త్యా తపః పూజా క్రియాదిషు
న్యూనం సంపూర్ణతాం యాతి సద్యోవందేతమీశ్వరం //
మంత్రహీనం క్రియాహీనమ్ భక్తహీనం మహేశ్వర
యత్పూజితం మయాదేవ పరిపూర్ణం తదస్తుతే //
సుప్రీత స్సుప్రసన్నో వరదోభవతు
శ్రీ సదాశివ ప్రసాదం శిరసా గృహ్లామి //
(పుష్పాదులు శిరస్సున ధరించవలెను.)

తీర్థస్వీకరణం:

శ్లో // అకాలమృత్యుహరణం – సర్వవ్యాధి నివారణం
సమస్త పాపక్షయకరం – శివపాదోదకం పావనం శుభం //
(అనుచు స్వామి పాద తీర్థమును పుచ్చుకొనవలెను.)

శుభం భూయాత్ ..

పూజా విధానము సంపూర్ణం.